

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Şırnak özelinde Botan bölgesi ve Uludere (Qileban) hattı, Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne değin güvenlikçi politikaların yoğun biçimde uygulandığı, sosyoekonomik olarak sistematik biçimde yoksullaştırılmış ve kamusal yatırımlardan bilinçli şekilde mahrum bırakılmış bir coğrafya olmuştur. Bu bölge aynı zamanda, modern ulus-devlet sınırlarının oluşturulmasından çok önce, aşiretlerin, ailelerin ve günlük yaşamın birbirinden ayrılmadığı, ortak bir tarihsel ve coğrafi yaşam alanının parçası olarak varlık göstermiştir.

Halkların rızası olmaksızın, doğal olmayan ve yapay sınırlarla bölünen bu coğrafya; bir günde insanların birbirine “yabancı”, yaşam alanlarının ise “sınır” haline getirilmesine yol açmıştır. Bugün “sınır ihlali” olarak tanımlanan hat, bu coğrafyada yaşayan halklar açısından tarihsel olarak bir ayrım çizgisi değil, ortak yaşamın içinden geçen bir çizgidir. Bu nedenle Roboski ve çevresinde sürdürülen geçim pratikleri, bir suç faaliyeti olarak görülemez. Aksine halkın kendi akrabalarıyla ve yaşam alanlarıyla kurmak zorunda bırakıldığı tarihsel ve toplumsal bir ilişkinin sonucudur. Bu nedenle bölgede sürdürülen faaliyet, iradi bir tercih de ötesinde yapısal yoksullaştırmanın ve zorunluluğun dayattığı bir hayatta kalma pratiğidir.

Buna rağmen devlet söyleminde bu yaşam pratiği uzun yıllar boyunca “kaçakçılık” olarak etiketlenmiştir. Oysa aynı pratik, ilgili tüm güvenlik birimleri tarafından bilinmiş, izlenmiş ve fiilen göz yumulmuştur. Kullanılan güzergahlar, geçiş zamanları ve taşınan yükler yıllardır devletin bilgisi dahilindedir. Ne var ki devletin yıllarca bildiği ve “tolere” ettiği bu geçim yolu, 28 Aralık 2011 gecesi bir anda ‘tehdit’ olarak tanımlanmış ve katliama varan ölümcül bir müdahalenin gerekçesi haline getirilmiştir.

28 Aralık 2011 tarihinde, Şırnak’ın Uludere (Qileban) ilçesine bağlı Gülyazı (Bujeh) ve Ortasu (Roboski) köylerinden yurttaşlar, Türkiye–Irak sınır hattının sıfır noktasında İnsansız Hava Araçları (İHA) ile saatlerce takip edilmiş; sivil oldukları, bölgede yaşayan köylüler oldukları ve geçim faaliyeti yürüttükleri açıkça tespit edilebilecek durumda olmalarına rağmen Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından hava harekatı kararı alınmıştır. Savaş uçaklarının bombardmanı sonucu 19’u çocuk yaşta olmak üzere toplam 34 yurttaş yaşamını yitirmiştir.

Bombardımanda katledilenlerin isimleri ve yaşları şöyledir: Bedran Encü (12 yaşında), Erkan Encü (13 yaşında), Şivan Encü (14 yaşında), Muhammet Encü (15 yaşında), Bilal Encü (15 yaşında), Aslan Encü (15 yaşında), Adem Ant (15 yaşında), Savaş Encü (15 yaşında), Orhan Encü (15 yaşında), Celal Encü (15 yaşında), Fadıl Encü (16 yaşında), Mahsum Encü (16 yaşında), Şervan Encü (16 yaşında), Cemal Encü (16 yaşında), Cihan Encü (16 yaşında), Vedat Encü (16 yaşında), Karker Encü (16 yaşında), Serhat Encü (17 yaşında), Salih Encü (17 yaşında), Özcan Uysal (18 yaşında), Hüseyin Encü (19 yaşında), Nevzat Encü (20 yaşında), Hamza Encü (22 yaşında), M. Ali Tosun (22 yaşında), Selam Encü (22 yaşında), Zeydan Encü (22 yaşında), Yüksel Ürek (23 yaşında), Salih Ürek (23 yaşında), Nadir Alma (23 yaşında), Seyithan Encü (23 yaşında), Hüsnü Encü (27 yaşında), Osman Kaplan (32 yaşında), Şerafettin Encü (40 yaşında) ve Selman Encü (40 yaşında).

Bombardımanla başlayan bu süreç, sonrasında bilinçli bir ihmal zinciriyle devam etmiştir. Yaklaşık bir saat süren bombardımanın ardından, durumdan haberdar olunmasına rağmen mülki idare amirleri ve askeri yetkililer bölgeye zamanında intikal etmemiş, yaralılara ambulans gönderilmemiş ve gerekli yardım sağlanmamıştır. Bu açık ihmal ve görmezden gelme hali, can kaybının artmasına neden olmuştur.

Katliamın ardından kamuoyuna verilen “aydınlatılacak” sözlerine rağmen ne idari ne de yargısal süreçler gerçeği açığa çıkarmıştır. TBMM bünyesinde kurulan Uludere Alt Komisyonu, yaklaşık bir buçuk yıl süren çalışmalarının ardından hazırladığı raporda en temel soruları yanıtsız bırakmış; “vur emrinin kim tarafından verildiği” gibi kritik meseleleri açıklığa kavuştur(a)mamıştır. Aksine rapor, yaşamını yitiren köylüleri dolaylı biçimde suçlayan ve potansiyel sorumluları aklayan bir yaklaşım sergilemiştir.

Yargı mercileri de benzer biçimde cezasızlığı kurumsallaştırmıştır. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen görevsizlik kararı sonrası dosya Askeri Savcılığa gönderilmiştir. Askeri Savcılık ise 34 yurttaşın yaşamını yitirdiği bu ağır tabloya rağmen takipsizlik kararı vererek dosyayı kapatmıştır. Böylece Roboski Katliamı, hukuki ve siyasi düzeyde örtbas edilmiştir.

Roboski Katliamı, münferit bir hata ya da yanlış istihbarat sonucu meydana gelmiş bir olay değildir. Bu katliam, söz konusu coğrafyada onlarca yıldır sürdürülen güvenlikçi aklın, yapısal şiddetin ve yüzleşmeden kaçışın bir sonucudur. Toplumsal barış arayışlarının yoğunlaştığı her

dönemde yaşanan provokatif gelişmelerle birlikte değerlendirildiğinde, Roboski'de yaşananların da bu bağlamdan bağımsız olmadığı açıktır.

Bugün içerisinde bulunduğumuz Barış ve Demokratik Toplum süreci. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne tarihsel bir sorumluluk yüklemektedir. Bu sorumluluğun en önemli ayağı, geçmişle yüzleşmek, hakikatleri açığa çıkarmak ve cezasızlık rejimini sonlandırmaktır. Roboski Katliamı'na ilişkin kurulacak yeni ve yetkili bir Meclis Araştırma Komisyonu, yalnızca bireysel sorumlulukları değil, bu katliama zemin hazırlayan siyasal, idari ve yapısal kararları da ortaya çıkarmalıdır. Geciken adaletin tesis edilmesi, benzer katliamların tekrarının önlenmesi ve toplumsal barışın güçlendirilmesi ancak bu yolla mümkün olacaktır.

Bu gerekçelerle, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Roboski Katliamı'nın tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

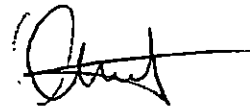
Mehmet Zeki İRMEZ

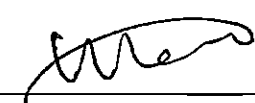
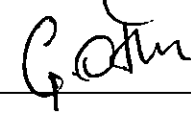
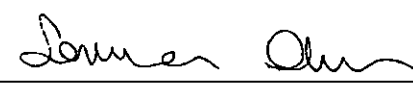
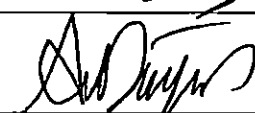
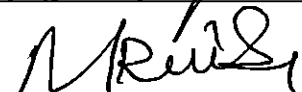
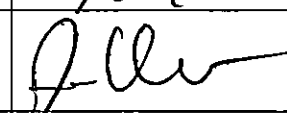
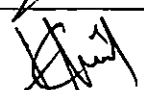
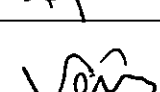
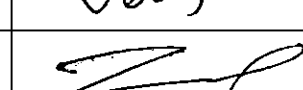
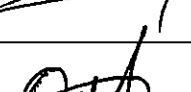
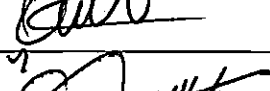
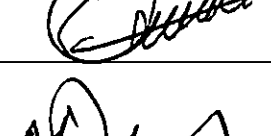
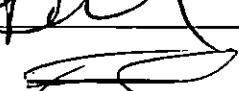
Şırnak Milletvekili

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DIYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DIYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DIYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	